

**Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі
Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитеті**

ТӘУЕЛСІЗДІК КЕЗЕҢІНДЕГІ ҚАЗАҚ ТЕРМИНОЛОГИЯСЫ

Алматы, 2014 ж.

МАЗМҰНЫ

Мазмұны	3
Кіріспе	6
ТӘУЕЛСІЗДІК КЕЗЕҢІНДЕГІ ТҮРКІ ТЕРМИНОЛОГИЯСЫНЫҢ ДАМУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	
Құрманбайұлы Ш. Тәуелсіздік және қазақ терминологиясы.....	10
Айтбайұлы Ө. Термин қалыптастырудың қайсыбір принциптері хақында.....	21
Закриев М.З. Актуальные проблемы изучения терминов-словосочетаний.....	30
Сабыр М.Б. Терминтану ғылымының сардары.....	41
Бейсенова Ж.С. Об ученом, общественном деятеле и человеке.....	46
Қалиұлы Б.Қ. Шерубай Құрманбайұлы және қазақ терминологиясы.....	52
Садыгова С.А. Специфические особенности образования терминологии в годы независимости	57
Сағын Б.Ұ. Тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ терминжасамындағы үрдістер.....	62
Ермекова Т.Н. Ұлтын сүйген жүрекпен	67
Әлісжан С.К. Қазақ терминологиясының даму белестері.....	72
Абдулина Г.Р. Современная терминологическая ситуация в Республике Башкортостон.....	77
Байтелиев А.Ә. Қазақ терминологиясының тарихы, бүгінгі мен ертеңі туралы.....	80
Әбдірәсілов Е.Қ. Ұстазым да тау ұлы.....	88
Айтбенбетова А.Қ. Коммуникативтік акт шеңберіндегі түркі халықтарының сөйлеу ерекшелігі	92
ҚАЗАҚ ЖӘНЕ ТҮРКІ ТЕРМИНТАНУЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН КЕЛЕШЕГІ	
Дадабаев Х.А. Общественно-политическая терминология в историко-хронологических произведениях Агахи.....	97
Абдульманов А.А. Терминдік белгілер және олардың терминденуші лексикалық қабаттардағы көрінісі	103
Нурушева Д.А. К истории изучения экологических терминов в тюркских языках	114
Имамбаева Ғ.Е., Ахметова А.Б. Термин қолданысы – уақыт сұранысы.....	117
Альбекова А.Ш. Семантический аспект в терминологии родства русского и казахского языков	123
Исакова С.С. Терминді зерттеудегі когнитивтік талдау әдістері	128
Мусагулова А.К. Қазақ тіліндегі бизнес терминдерінің төл қабаты	134
Саурыков Е.Б. Тіл тарихы зерттеулерінің метатілі және оны құраушы метаұғымдар..	139
Жонкешов Б.С. Тәуелсіздік кезеңіндегі терминологияның жаңғыртылу үдерістері....	143
Әуесхан Р. Түркітану терминдері және оларға лексика семантикалық талдау	149
ҚАЗАҚ ТЕРМИНОГРАФИЯСЫНЫҢ ТЕОРИЯСЫ МЕН ПРАКТИКАСЫ	
Әміров Ә.Ж. 1920-1930 жылдар аралығында жарық көрген терминологиялық сөздіктер және олардың өзіндік ерекшеліктері	155
Mehmet Kahraman. Sözlükbilim küram, ilke ve yöntemler üzerine (Dictionarşes and	161

lexicography theory, principle and about the methods).....	
Жұмабаева А.М. Қазақ тіліне компьютерлік аударма жасаудың когнитивтік негіздері.....	172
Құсайынова Д.Ж. Заң терминдерін жүйелеудегі екі тілді терминологиялық сөздіктердің маңызы	178
ТЕРМИНОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТІЛ МӘДЕНИЕТІ.....	
Раманова А.А. Терминологиялық мәдениет жайында кейінгі аталымдардағы экспрессивтілік және коннотация	185
Рахымберлива С.А., Ибраимова Ж.А. Кейінгі аталымдардағы экспрессивтілік және коннотация.....	189
Ыбырайым Ә.О., Кожалиев А.Б. Баспасөз тілінің мәдениеті.....	194
ТӘУЕЛСІЗДІК КЕЗЕҢІДЕГІ ҚАЗАҚ ЖӘНЕ ТҮРКІ ТІЛДЕРІ ТЕРМИНЖАСАМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	
Айсұлтанова Қ.Ә. Қазақ тіліндегі терминжасам мәселелері	200
Шабнам Гасавли-Гарибова. Термины в тюркских языках, образованные путем кальки.....	205
Тұржанова Ғ. Қазақ лексемаларының терминденуі	209
Шыныбекова А.К. Ұғым атауларын ұлт тілінде жүйелеу мәселелері	212
Абзгильдина А.Р. Термины национальных видов спорта в башкирском языке (на примере спортивной борьбы <i>курэш</i>).....	219
Карагулова Б.С. Терминология саласындағы неологизация (кайта жаңғыру).....	224
Құрманбаева Ш.Қ. Әдістеме іліміндегі жаңа терминдер	227
Ахметова А.А. Энергетика саласындағы ұғымдардың терминденуі.....	232
Мұратбекова А.М. Арнаулы сала терминдерінің жасалу тәсілдері.....	237
Әжіғалиев М.Қ. Қазақ тіліндегі араб және парсы текті терминдердің лексика-семантикалық тәсіл арқылы жасалу аспектілері (жаратылыстану ғылымы бойынша)...	242
Сүлеева Г.С. Қазақ тіліндегі мәдениет, өнер саласы терминдерінің жасалуы.....	246
Мейірманова Г.С. Есімдіктердің сілтеу қызметінен туындайтын термин сөздер	250
ТЕРМИНАЛМАСЫМ, ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ ТІЛТАНЫМНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ ..	
Смағұлова Г.Н. Компьютер және ғаламтор дискурсы: термин мәселесі	256
Сабыр М.Б. Тілтанымдық тұрғыдан кейбір сөздердің түп-төркініне жаңаша көзқарас	262
Жексенғалиев Б. Тіл болмысы және терминология	268
Күркебаев К.Қ. Орыс тіліндегі кейбір түркі сөздерінің тарихи тамыры	273
Иманбердиева С.Қ. Ономастикалық терминдер мәселесі	279
Серікқали Байменше. Аудармаға тәуелді тәжірибе	288
Ақбұзауова Б. Аударма және сауаттылық	293
Яммуринова Р.Р. Основные направления современной башкирской теоретической лингвистики	297
Күштаева М.Т. Кәсіпке катысты тілдік бірліктердің әлеуметтік мәнділік деңгейі... ..	302
Жуанышбаева Т.О. Қазақ тілі сабағында терминдерді оқыту мәселесіне.....	308
	311

Исакова А.С. Формирование языковой личности в дискурсивном аспекте	315
Әбдірова Ш.Г. Жаһандандың әлеуметтік желідегі тілдік сипаты	318
Мырзашова А.К. Типология фразеологического моделирования интеллектуальной концептосферы	326
Ниязғалиева Л.Е., Ажымбаева А.К. Пословицы и поговорки как образное средство создания этнической картины	335
Насыритдинова Ә.Н. Техникалық терминдерді аударудағы синтаксистік тәсілдің қызметі	341
Шайхисламова З.Ф. Аспекты становления топонимической терминологии Урало-Поволжья в Евразийском контексте (на материале географических наименований северо-востока Башкортостана)	353
Шайхисламова З.Ф., Шайхулов А.Г., Шайхисламова З.Ф., Асмондьяров В.Н. Аспекты сравнительной характеристики формирования терминологии диалектных особенностей тюркоязычных народов Урало-Поволжья (на материале диалектологического атласа башкирского языка)	359
Құламанова З.А., Алишеров Н.К. Қазақстан онимдерінің араб-парсы тілінен енген лексикалық қабаты	365
Сүйерқұл Б.М. Теолингвистиканың қалыптасуы және өзекті мәселелері жайында.....	371
Қайдарова Г.Қ. Буын тарихына байланысты зерттеу теориялары.....	376
Сүгірова С.Е. Қазақ тіліндегі дыбыс тіркестерінің зерттелу жайы	